

Dues mirades

Adéu, setrills

JOSEP MARIA **Fonalleras**

El 28 de febrer sempre és un dia una mica còmic, no em facin dir per què. Un dia escurçat, mancat d'alguna cosa. El 29 és, segons com, sospitós i màgic, inestable i suggeridor, però el 28 anuncia un final que encara no ho hauria de ser. Aquest 28 de febrer, a més a més, passarà a la història com l'últim dia on a les taules dels restaurants d'aquest país hi va haver setrills de vidre que s'omplien a granel. A partir de demà, tots els establiments del ram hauran de tenir dosis adequades d'ampolletes que no es poden recarregar i que s'hauran d'obrir, sota grans mesures de seguretat, davant dels ulls dels clients. La croada a favor de l'oli de qualitat (és tracta d'això, no?) generarà, a partir de demà mateix, picaresca, crítiques aferrissades,

posicions numantines en contra i una elevadíssima quantitat de rebuig de vidre, tant si les ampolletes són monodosis com si són de mida familiar.

Hi ha defensors d'aquesta implantació de l'oli segellat i pausat, però també hi ha detractors amb raons. Me les deia un cuiner amic i es resumeixen així: demostren poca confiança en l'honestat dels restauradors («si algú hi abocava oli de poca qualitat o fet malbé, se'n ressentia el negoci i sempre hi podia haver inspeccions»); després, fan desaparèixer de l'escenari del menjador un attrezzo singular que definia la taula; i, en tercer lloc, em deia el cuiner, «per què no fan el mateix amb el vinagre, si tan primmirats hem de ser?». ≡

EMMA **Riverola**

Un o mil motius

Segur que hi ha un motiu. O milers. Perquè tu estimes a algú. Perquè algú t'estima a tu. Perquè el nen ha aprovat aquell examen tan difícil. O perquè la nena no deixa de somriure. Perquè el cafè d'aquest matí l'has trobat més bo que mai. Perquè t'has trobat amb algú que t'ha fet riure. Perquè l'embús no ha estat gaire greu. Perquè algun dia t'atreviràs a fer el que desitges. Perquè estàs bé de salut... O ho estaràs. Perquè demà no matinaràs. Perquè avui faràs l'amor. Perquè no pots deixar de llegir aquell llibre. Perquè has descobert un músic fascinant. Perquè has quedat amb els amics. Perquè el guisat de l'altre dia et va quedar perfecte. Perquè avui assaboriràs una copa de vi en compa-

nyia. Perquè convius bé amb la teva soledat. Perquè ja s'acaba febrer. Perquè avui has somrigut davant el mirall. Perquè aviat estrenaran una pel·lícula que t'encantarà. Perquè aquella ferida ja està gairebé curada. Perquè el millor poema encara no està escrit. Perquè avui somiaràs amb ell. O amb ella. Perquè...

Hi ha un o mil motius per vestir-se amb la disfressa de l'esperança i deixar que les seves fibres, lentament, vagin impregnant la nostra pell, colant-se pels porus, filtrant-se a la sang i alegrant-nos el batec. Comença el carnaval. Que a la foguera cremi la roba de les preocupacions, les presses i la tristesa. Sempre hi ha un motiu per jugar i riure i ballar. O milers. Perquè avui fa sol... O en farà. ≡

Petit observatori

JOSEP MARIA
Espinàs

Un cas, la ciutat de Ceuta

Fa uns quants dies, a Ceuta va haver-hi un problema. Més exactament, un drama. La Guàrdia Civil va desaparèixer bales de goma a unes quantes persones que s'havien llançat a l'aigua amb la intenció de travessar la frontera. La crònica dels fets ja es va publicar, més o menys arregladament: la Guàrdia Civil obeeix ordres, com és sabut. De manera que...

Fernando Ónega ha escrit que l'aportació d'un trofeu polític sembla més urgent que una immigració desordenada. Hi ha un paràgraf rotund que podria tenir gràcia si no fos que explica el fenomen que fa pensar: «El Govern del PP diu avui les mateixes coses que deia el PSOE quan governava el 2005. I el PSOE, per no ser menys, diu avui el mateix que deia el PP quan era a l'oposició. No és que hagin perdut la seva pròpia memòria, que només la tenen per parlar d'herències, és que només tenen idees oportunistes i intercanviables segons a quin costat estiguin de la barra».

Les històriques guerres del Marroc van ser un tema molt viu entre els nois catalans

No conec Ceuta, però l'Enciclopèdia em fa saber que la població fou fundada probablement pels cartaginesos, ocupada després pels romans, després va ser-ho pels bizantins, visigots i àrabs, fins que, conquerida pels portuguesos, va ser annexada a la Corona de Castella. Tinc la impressió que Ceuta és una mena de Gibraltar al revés. El meu germà Oriol hi va fer el servei militar, després de tocar-li anar cap al Marroc. La frontera podia convertir-se en qualsevol moment en un front. Em diu que popularment es parlava de les «tropes d'ocupació».

Ara el Marroc –una part del Marroc– és un espai turístic: les històriques «guerres del Marroc» que van mantenir els espanyols va ser un tema molt present en els nois catalans. Encara ho recordo: «Noi, t'ha tocat l'Àfrica». El record dels avis que hi havien lluitat era present. Fins que, ara, la invocació «ique no et toqui l'Àfrica!» avui no té sentit. Ara toca turisme. I els emigrants i la Guàrdia Civil que dispara, és clar. ≡

Un nou model de negoci

L'empresa catalana respon

La competitivitat ambientalment sostenible i socialment responsable està en alça tot i la crisi

DANIEL
Ortiz

Durant els anys previs a la crisi es va generar un cert debat sobre si la responsabilitat social de les empreses (RSE) era una moda efímera o bé, com defensàvem alguns, tenia un caràcter estructural i a poc a poc s'aniria estenent per tot el teixit empresarial. Era un debat relativament feixuc i poc productiu, i sovint algú l'acabava abruptament tot sentenciant: quan arribi la propera crisi econòmica ho sabrem. L'horari de la veritat, es venia a dir, perquè en època de vaques grasses es pot fer de més i de menys, però quan la supervivència de l'empresa es veu amenaçada, les prioritats estan molt clares i només hi ha recursos per a allò que és realment essencial.

DONCS BÉ, ja tenim la resposta. Fa sis anys que vivim immersos en una crisi econòmica sense precedents, tant per la seva durada com per la seva intensitat, i l'RSE, en lloc de recular i tendir a desaparèixer, gaudeix de més força i vitalitat que mai. En termes generals, la majoria d'empreses que havien manifestat el seu compromís amb l'RSE abans de la crisi l'han mantingut i reforçat, adquirint així una notable maduresa i experiència. Tot i que, al mateix temps, també és cert que algunes organitzacions que s'havien plantejat l'RSE merament com una estratègia

de màrqueting, al reduir-se els recursos disponibles, l'han anat deixant de banda. En qualsevol cas, no deixa de ser també una bona notícia, ja que això contribueix a clarificar el panorama.

Ara bé, ¿de què parlem, exactament, quan parlem de RSE? L'RSE no significa donar diners per a bones causes, ni és un instrument per millorar les relacions públiques, ni, menys encara, quelcom útil per ocultar les males pràctiques. L'RSE no és només per a les grans empreses, ni requereix disposar d'un gran volum de recursos. L'RSE significa una determinada forma de concebre l'empresa, un estil de direcció i un conjunt sistemàtic de bones pràctiques (econòmiques, socials, laborals, ambientals...) que podem sintetitzar fent referència a un determinat model d'empresa. L'RSE significa, d'acord amb la darrera definició de la Comissió Europea, «la responsabilitat de les empreses pels seus impactes en la societat». O, amb unes altres paraules, l'empresa responsable és aquella que intenta crear valor compartit (*shared value*), tant per a ella, com per a la resta dels seus grups d'interès (*stakeholders*), com són els treballadors, clients, proveïdors, comunitat local, administracions públiques, etc. L'RSE no es planteja la pregunta sobre a què destina els seus beneficis una determinada empresa, sinó com els obté. L'RSE té a veure

FRANCINA CORTÉS

amb el respecte, el diàleg i la inclusivitat dels diferents grups d'interès; amb la transparència i la rendició de comptes; amb la generació de confiança i el treball col·laboratiu; amb la innovació i la capacitat de donar resposta a les demandes i expectatives del conjunt de la societat. En definitiva, l'RSE és sinònim de bona gestió i excel·lència empresarial.

El dia 5 de febrer va ser un dia important per a l'RSE, ja que després de més de sis anys teixint complicitats amb perseverança, i en el marc solemne de la Llotja de Mar, es va presentar públicament Respon.cat, una iniciativa liderada per les mateixes empreses, avalada pel Consell de Cambres de Comerç i que té per objectiu impulsar i desenvolupar l'RSE a Catalunya. Es tracta de crear un organisme en el qual puguin participar les empreses i organitzacions empresarials més comprome-

ses amb l'RSE per tal de promoure un salt quantitatiu i qualitatiu de l'RSE al nostre país. Es pretén que Respon.cat sigui un espai de trobada i col·laboració entre empreses de sectors, territoris i dimensions diverses, que esdevingui l'entitat de referència de l'RSE a Catalunya i, al mateix temps, un actor internacional de prestigi.

ELS IMPULSORS de Respon.cat estan convençuts que cal repensar el rol de l'empresa al segle XXI i, en conseqüència, també la manera de fer empresa, atenant a les noves demandes i expectatives socials. En aquest context, emergeix amb força el concepte de competitivitat sostenible i responsable. Certament, cal tenir empreses competitives, però no a qualsevol preu. Es tracta d'apostar per un determinat model de competitivitat, que sigui ambientalment sostenible i socialment responsable. Hi ha nombroses experiències que avalen aquests plantejaments, com per exemple l'evolució del Dow Jones Sustainability Index, que mostra com a mitjà i llarg termini aquest tipus d'empreses obtenen una rendibilitat superior a la mitjana.

Finalment, l'RSE és també una gran oportunitat en termes de país. El dret a decidir només té sentit si és per construir una societat millor, és a dir: més lliure, més justa i amb més qualitat de vida per a tothom. Un repte davant el qual les empreses ciutadanes (*corporate citizenship*) tenen, sens dubte, un rol decisiu. ≡

Director de Relacions Institucionals i Comunicació de l'Institut Cerdà.